

SPIS TREŚCI

Przedmowa autora.....	5
Uwagi do wydania trzeciego.....	13
Przedmowa do wydania czwartego.....	15

ROZDZIAŁ I

W KRĘGU STONEHENGE I TARY	19
Najdawniejsi mieszkańcy Wysp Brytyjskich.....	19
Taniec kamiennych olbrzymów.....	27
Spór o chronologię migracji celtyckich.....	37
Celtyckie imperium kulturowe.....	46
Grody Wysp Brytyjskich.....	53
Religia i mitologia	57
Druidzi i druidyzm.....	62
„Jestem siłą sztuki słowa” — poeta w archaicznej społeczności celtyckiej	69
Wielkie cykle literatury celtyckiej.....	80
Cykl mitologiczny	81
Cykl ulsterski	89
Cykl feniański	94
Cykl królewski	102

ROZDZIAŁ II

NA OBRZEŻU ŚRÓDZIEMNOMORSKIEGO ŚWIATA	109
Część pierwsza — PRETANIKÉ	109
Wyspy Cynowe.....	109

Nêsos Albiônnon.....	117
Dlaczego Wyspy Brytyjskie a nie... Krutyjskie?.....*	121
Od Iberii do Erynu	126
Część druga — BRITANNIA ROMANA	141
Nieudane ekspedycje Juliusza Cezara	141
Słonie w Camulodunum	145
Powstanie Boudiki.....	150
Pierwszy okres rzymskiej stabilizacji	156
Ekspansja ku północy — Mur Hadriana i Antoninusa.....	171
Era „brytyjskich cesarzy”	177
Wczesne chrześcijaństwo brytyjskie	183
Schyłek Imperium — mit wycofania legionów	187

ROZDZIAŁ III

ARTUR I HENGEST	195
Kwestia ciągłości kultury łacińskiej.....	195
<i>Cives</i> i <i>Guorthigirn</i>	216
Chronologia osadnictwa i podboju saksońskiego.....	220
Szlak Anglów	227
Germańskie dziedzictwo przybyszów	234
Englisc	240
Bard w społeczeństwie walijskim.....	251
„Kocham to, czego nienawidzą Anglicy”	257
Arturiańska legenda.....	273
Zaginiona epika staroangielska	291
<i>Gleeman</i> i <i>scop</i>	300
Nowa wiara	315
Staroangielska poezja chrześcijańska	323
Celtycki rywal Kościoła rzymskiego	333
Duchowy spadek iroszkockich mnichów	346
Od <i>ga</i> do Heptarchii.....	359

ROZDZIAŁ IV

OD EGBERTA DO KANUTA	375
Potomek Cerdyka	375
Biali i czarni obcy	382
Początki Danelaw w Anglii	393
Między Athelney i Chippenham	400
Wielkość Alfreda	409
„Dumni kowale wojny”	439
Czas Dunstana	461
Bezradność Ethelreda II	467
Imperium Kanuta — duńskie wpływy kulturowe	476
Zagadka Piktów i początki królestwa Szkocji	483

ROZDZIAŁ V

PODOBÓJ NORMAŃSKI I JEGO SKUTKI	505
Duńskie ostatki — rządy „pobożnego półgłówka”	505
Droga pod Hastings	509
Krwawa ręka Zdobywcy	528
Feudalne przyspieszenie	539
Miasta — <i>tumor plebis</i>	569
Kultura normańskiej Anglii	586
Architektura — osobowość Lanfranca	586
Rozkwit teologii — początek uniwersytetów	591
Kronikarze	599
Anglia tryglosyczna	610
Na uboczu normańskiej biesiady	624
Spadkobiercy Williama — Wielka Karta	629
Podbój normański a kraje celtyckie	653
Finis Cambriae	653
Gaelic contra Inglis	666
Pale	675

ZAKOŃCZENIE	685
Ważniejsze teorie rozwoju cywilizacji Wysp Brytyjskich	685
Skróty stosowane w przypisach	695
Bibliografia	699
Indeks	751
Tablice genealogiczne	798